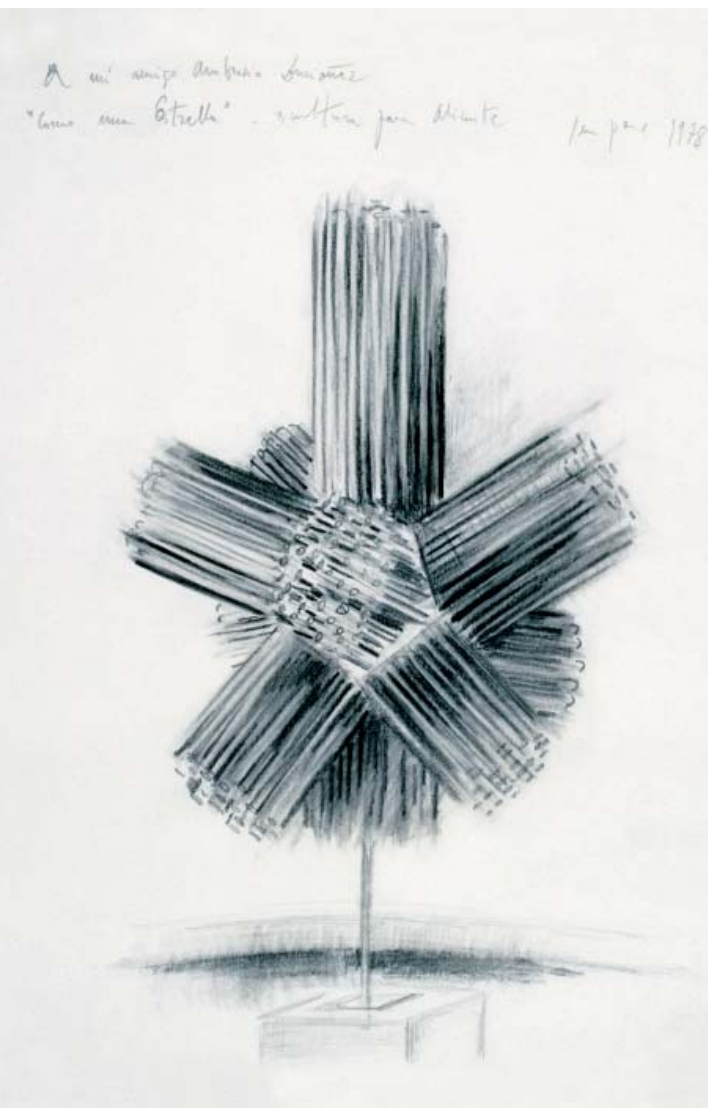

COM
UNA
ESTRELA

1978
Acer inoxidable polit.
3,50 x 2,25 x 2,25 m.
Glorieta de l'Estrela. 03003 Alacant.

COM UNA ESTRELA

La rotonda que serveix de nexa a les grans Avingudes de Maisonnave, Salamanca, Óscar Esplá i Aguilera, en el nou eixample de la ciutat, està rematada per una gran font la fi de la qual és una escultura de l'artista Eusebio Sempere titulada "Com una estrella".

"Com una estrella" d'Eusebio Sempere canvia el sentit commemoratiu de l'escultura pública d'aquesta ciutat. Amb materials nous, més propers a la indústria que a l'art i amb la incorporació del moviment, és la primera escultura moderna que Alacant va col·locar en els seus carrers un 30 de setembre de 1978.

No va ser aquesta la seua primera ubicació. L'escultura va servir també com a coronament d'una font situada en el Portal d'Elx en 1978 fins que anys després, va ser retirada i guardada en uns magatzems.

La voluntat del municipi va ser rescatar-la de nou per a l'espai públic i gràcies al projecte de l'arquitecte Alfonso Ybarra Huesa l'escultura va quedar integrada en l'espai. En la memòria explicativa datada en 1995 es posa de manifest la importància concedida tant a la pròpia escultura com a la trama urbana que havia d'acollir-la,

Inauguració de l'escultura
en el Portal d'Elx, 1978.

i al diàleg que s'establia entre ambdues. El projecte és fruit d'un intens estudi (AMA, Contractació, Leg. 1055-1. Projecte addicional al de Font per a l'escultura d'Eusebio Sempere "Com una estrela").

"Com una estrela" és un poliedre de dotze cares amb els costats pentagonals de 45 cm. De cadascuna d'elles ix un nombre determinat de tubs de 3 cm. de diàmetre i d'acer inoxidable poliment, més llargs, des de la cara superior. El poliedre es disposa sobre un eix de 6 cm. de diàmetre i 3 metres d'alt que se sosté en una peanya de fe-

MEMORIA PARA UNA ESCULTURA PARA ALICANTE

Escultura en acero inoxidable de aproximadamente 5 metros de altura para instalar al aire libre que consta de los siguientes elementos:

700 metros de tubo de acero inoxidable de 30 mm. divididos en 12 grupos, cortado y tabado a inglete con base soldado y tornillo de 10 mm. para su fijación. El pulido es de brillo máximo.

La forma central es un dodecaedro de 435 mm. de lado cada pentágono en chapa de 4 mm. con dos caras reforzadas para su anclaje.

El eje es de 60 mm. de diámetro por 3 metros de alto, con piezas de anclaje en el dodecaedro y mecanizado para el montaje con rodamientos y corona de arrastre.

Torre-base en ángulo de 60 x 60 mm. y soporte para motor y reductor. Buje con rodamientos para giro de la escultura. La base de ladrillo y enfoscado correrá a cargo del Ayuntamiento así como la conducción de electricidad e iluminación exterior.

Entrego antes de empezar la ejecución, de 800.000 pesetas para la compra de los materiales indispensables.

rro i així, d'aquesta manera, l'escultura roman aïllada en l'espai aconseguint una altura total de 5m. per 3 m. d'ample. Es mou gràcies a un mecanisme elèctric incorporat.

L'arquitecte reflexiona: "En aquesta obra el moviment òptic cinètic ofereix a l'observador l'oportunitat de participar, allò que és lúdic es converteix en fonamental. La lectura de l'escultura sempre és variable, l'atmosfera que embolica "l'estrela" es transforma en part d'ella". Efec-

Memòria per a una escultura a Alacant
"Com una estrela", 1978. Arxiu Municipal d'Alacant.

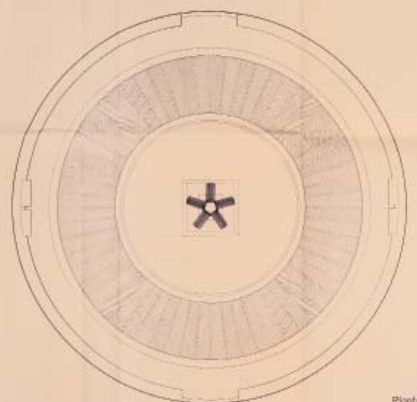
Eusebio Sempere

Estrella canvia el sentit commemoratiu de l'escultura pública d'aquesta ciutat.

Per a poder gaudir adequadament d'aquesta escultura i realitzar una lectura correcta era necessari *"allotjar l'obra de Sempere en un element que permetera obtenir l'adequada relació entre l'espai que l'envolta i l'element singular"*. Açò era possible perquè les edificacions que envolten la plaça es trobaven suficientment

tivament, amb materials nous més propers a la indústria que a l'art, cercant el reflex infinit de la llum, involucrant l'espectador en l'obra, amb una forma abstracta que no recorda cap fragment de realitat i amb la incorporació del moviment... *Com una*

Alzado

Projecte d'ubicació de l'escultura en la Glorieta de l'Estrella, 1997. Arxiu Municipal d'Alacant.

allunyades del centre de la mateixa però aleshores, el que calia era donar escala a l'escultura.

Els criteris d'implantació havien de ser estrictes i respectuosos amb l'escultura realitzada en acer inoxidable com a únic material, ajustant-se a les condicions d'harmonia i proporcions, de simplicitat en l'ús dels materials, d'absència de verticalitat que competira amb la pròpia escultura, de sensació de flotabilitat de la peça en l'aire i la important presència de l'aigua i la llum *“com a referent immediat a la mediterraneïtat de l'obra de Sempere”*. És una font l'element escollit per a relacionar l'obra amb el seu entorn i l'aigua el vehicle de diàleg.

La font és de forma circular coincident amb el moviment rotacional de l'escultura. *“Un lleuger plànol inclinat pel qual transcorre una fina làmina d'aigua (amb forma de con truncat) és rematat superiorment per un plànol vegetal i sobre ella, en sentit emergent, col·loquem “l'estrela” fortament il·luminada de baix a dalt, recolzada sobre vidre laminar”*. Aqueix plànol pel qual discorre l'aigua està format per 60 plaques de granit blau plati” d'aspecte metal·litzat, col·locades de tal

forma que les acanaladures produeixen l'efecte de moviment. L'aigua apareix en la part superior per desbordament i després de lliscar-se pel pendent, queda lliure i cau sobre el plànol horitzontal per a ser arplegada i elevada de nou. Entre el plànol d'aigua i l'escultura, un remat superior de gespa participa de la naturalesa en contraposició a tots els elements freds emprats i serveix de transició entre l'aigua i l'escultura. Tot en la font és matemàtica i proporció partint de l'obra escultòrica pentagonal amb cinc cares, la proporció 12 x 5 ha servit d'escala per a la resta d'elements. El perímetre del plànol de l'aigua té 60 m, les plaques col·locades són 60 i el pendent és de 12°.

En aquesta font és molt important la llum: sota l'escultura, uns potents focus il·luminen les varetes que, gràcies al moviment de rotació i el grau d'inclinació, produeixen múltiples reflexos imprevisibles. Alhora, un cordó de fibra òptica il·lumina el perímetre de l'aigua.

El projecte és aprovat i la font s'inaugura en la Plaça de l'Estrela en 1996. La primera ubicació d'aquesta escultura en el Portal d'Elx va ser triada pel propi artista; es tractava d'un emplaçament senzill i modest on l'obra es trobava envoltada pels grans ficus que l'embolicaven i coincidia amb un temps històric, el de 1978, convuls i unes condicions sociopolítiques i culturals que impregnaven qualsevol de les accions escameses que creixien en transcendència i emotivitat. Sempere regalava a la ciutat una escultura per a situar en una de les seues places, després d'haver donat una excepcional col·lecció d'art per a la creació d'un dels primers Museus d'Art Contemporani d'aquest país.

Detall del procés de restauració, 2015.

En aquest nou lloc l'escultura, gràcies a la proposta d'ubicació duta a terme per l'arquitecte Alejandro Ybarra, compleix merescudament l'homenatge a la ciutat que l'artista volia materialitzar “...*Aquest tipus d'obres costen molt treball i moltes preocupacions i espere que si en l'actualitat no són molt compreses la futura generació sí que l'entendrà. Aquesta obra és de tots els alacantins i espere que la cuiden*” (Arderius, Pirula-“Com una estrela en moviment”, *Diari Informació*, Alacant, 1 d'octubre de 1977).

Amb el temps transcorregut hem après a mirar-la i a considerar aquesta escultura com una de les imatges habituals del paisatge urbà. Lligada per sempre al transcurs de l'aigua, gaudim de l'incessant moviment circular que ha pres en la retina de tota una generació de ciutadans que han oblidat la polèmica que va envoltar la col·locació d'aquesta escultura tant al Portal d'Elx com en aquesta Plaça de l'Estrela, una generació en permanent deute amb Eusebio Sempere.